

รายงานการวิจัย เรื่อง

การบริหารจัดการ ของคณะกรรมการ สหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดเพชรบุรี ในจังหวัดเพชรบุรี

Administration of Credit Union Cooperatives Committees in Phetchaburi

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการของคณะกรรมการสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดเพชรบุรีและเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการของคณะกรรมการสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดเพชรบุรีโดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรในการศึกษาได้แก่ สหกรณ์เครดิตยูเนียนจำนวน 9 แห่ง โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) ได้แก่ คณะกรรมการดำเนินการ คณะกรรมการกลุ่มย่อยหรือคณะกรรมการบริหารกลุ่ม คณะกรรมการฝ่ายจัดการ และสมาชิก ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม (focus group) และการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร

ผลการศึกษาพบว่าโดย 1.1) คณะกรรมการมาจากการเลือกตั้งโดยประธานกรรมการมาจากการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่โดยมาจากการเลือกตั้งแบบเปิดเผยหรือแบบลับขึ้นอยู่กับที่ประชุมจะลงมติในการเลือกตั้ง 1.2) คณะกรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งเพื่อให้มีการสับเปลี่ยนหมุนเวียน 1.3) คณะกรรมการจะต้องมีคุณสมบัติและการปฏิบัติตามที่กฎของสหกรณ์ 1.4) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานนอกจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบนั้นคือ คณะกรรมการจะต้องมีความเสียสละ มีความซื่อสัตย์และความโปร่งใสในการปฏิบัติงานจึงจะได้รับการเชื่อถือและไว้วางใจจากสมาชิก 1.5) คณะกรรมการมีความรู้ความสามารถจะมีผลอย่างสำคัญต่อการบริหารจัดการสหกรณ์และการพัฒนาบุคลากรของสหกรณ์จะเป็นการเพิ่มศักยภาพของสหกรณ์ เนื่องจากจะเป็นการเพิ่มเติมความรู้ ความสามารถ ทักษะคติต่างๆ ให้กว้างมากขึ้นจากการศึกษาอบรม

คำสำคัญ : สหกรณ์เครดิตยูเนียน ,การบริหาร

The objective of the study was to examine administration of credit union cooperative committees and administration problems for such organization. The study was conducted in qualitative method. The samples (key informant) used in the study included board of director, sub-committee, management, and member from 9 areas. Focus group and document study were used as data-collecting instrument.

The findings revealed that

1.1)The cooperatives general assembly elected the chair of the board then the chair elected the committees and conduct of election by mean of open or secret ballot depended upon

such general assembly resolution. 1.2) The committees held the office for the limited term to promote job rotation 1.3) The committee qualification must meet the cooperatives requirement and comply with the regulation 1.4) The committee must sacrifice to the public, be honest and transparent for work 1.5) The committee who had profound knowledge about credit union cooperatives can develop the organization better way of management and the employee development by mean of training can gain more organization capability as well.

Keyword: Credit Union Cooperatives, Administration

ความเป็นมาและความสำคัญ

สหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นหน่วยงานที่มีวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งเพื่อช่วยเหลือชาวบ้านให้สามารถพึ่งตนเองได้ มีการระดมเงินออมจากประชาชนที่มีรายได้ประจำแต่มีความขัดสนทางทุนทรัพย์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการออมและช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนการเงินในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าท้องตลาด และมีปรัชญาในการดำเนินงานโดยมุ่งเน้นให้มีการนำระบบคุณธรรมที่สมาชิกจะต้องพึงปฏิบัติได้แก่ ความซื่อสัตย์ เสียสละ ความรับผิดชอบ เห็นอกเห็นใจกันและการไว้วางใจกันอย่างแน่นเหนียว

ในการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนพบว่าการดำเนินงานมีปัญหาต่างๆ ได้แก่ 1) ปัญหาในการค้างชำระหนี้เพราะสมาชิกไม่นำเงินมาจ่ายค่าค้างชำระ เนื่องจากมาจากการนำเงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ มาจากการเจ็บป่วย และเกิดจากภัยธรรมชาติ 2) การอำนวยการสินเชื่อของสหกรณ์ที่ไม่มีการกลั่นกรองที่ดี ไม่ได้รับความสะดวกเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มีงานมาก 3) สถานที่ในการให้บริการคับแคบ 4) เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ไม่ให้ความรู้ ความเข้าใจในการชำระเงินคืน ตั้งแต่การเริ่มกู้ไปจนถึงการชำระเงินที่ขาดความสนใจในการติดตามทวงถาม

จากสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาในการบริหารจัดการของกลุ่มสหกรณ์เครดิตยูเนียน เพื่อนำผลที่ได้รับจากการศึกษามาเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาการบริหารจัดการของคณะกรรมการสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดเพชรบุรี
2. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการของคณะกรรมการสหกรณ์เครดิต ยูเนียน
ในจังหวัดเพชรบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ 1) ขอบเขตประชากร ได้แก่ สหกรณ์เครดิตยูเนียน จำนวน 9 แห่ง โดยกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประธาน รองประธาน เลขานุการ เหรัญญิก 2) ขอบเขตด้านเนื้อหาศึกษาการบริหารจัดการของคณะกรรมการในการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

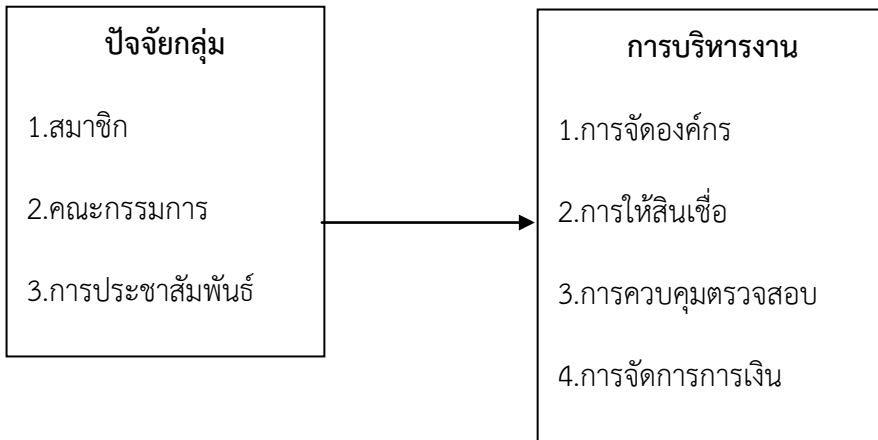
สหกรณ์เครดิตยูเนียน หมายถึง สหกรณ์ที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542

การบริหาร หมายถึง การบริหารงานของคณะกรรมการในด้านต่างๆ ได้แก่ สินเชื่อ การจัดองค์กร การควบคุมตรวจสอบ และการจัดการเงิน ตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษานำไปพัฒนาเป็นกลยุทธ์ในการดำเนินงานเพื่อเตรียมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558 เพื่อให้การดำเนินงานของเครดิตยูเนียนสามารถแข่งขันได้กับสถาบันการเงินที่จะเข้ามาหลังจากเปิดประชาคมอาเซียน

กรอบแนวคิดทางการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากสภาพการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนในจังหวัดเพชรบุรี มีการดำเนินงานต่างๆ ดังนี้

1. การจัดตั้งกลุ่ม

1. สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีการจัดตั้งขึ้นมาโดยการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม และจัดตั้งขึ้นมาเป็นสหกรณ์เครดิตยูเนียน ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์และหลังจากนั้นจึงมีการจัดตั้งเป็นนิติบุคคล เช่น สหกรณ์เครดิตยูเนียนวัดหนองแกได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2536 และเปลี่ยนเป็นประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียน เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2549 ภายใต้หลักการร่วมกันที่เน้นความสมัครใจของสมาชิกโดยเป็นชาวบ้านที่อยู่ในพื้นที่เดียวกันที่มีความสนใจอยากจะเข้าร่วมเป็นสมาชิก จากแนวคิดดังกล่าวมีการรวมกลุ่มตามหลักเจตนารมณ์ของเครดิตยูเนียนในด้านของหลักจิตตารมณ์ในการรวมตัวกันโดยในการรวมตัวกันนั้นมาจาก มีความสนใจกัน มีความหวังใยกัน รับผิดชอบ แบ่งปันกัน ซึ่งจากการหลักการดังกล่าว สะท้อนออกมาจากการรวมตัวกันของสมาชิกที่ต้องการช่วยเหลือกันในชุมชนเพื่อต้องการแก้ปัญหาในเรื่องความเป็นอยู่ของชาวบ้านให้ได้รับความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากการร่วมกันทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน โดยเริ่มต้นจากการที่มีความสนใจร่วมกันที่จะรวมตัวกันเป็นกลุ่มขึ้นมาเพื่อดำเนินกิจกรรมออมทรัพย์ภายในกลุ่มและชุมชนและขยายกิจการให้มีความมั่นคงจนจัดตั้งเป็นนิติบุคคลขึ้น

ในการดำเนินงานให้สหกรณ์มีความมั่นคงและขยายกิจการได้นั้นยังต้องประกอบไปด้วยส่วนประกอบอื่นๆ ได้แก่ จะต้องมีความดี ใน1) ด้านของความซื่อสัตย์ทั้งต่อตัวเองและต่อกลุ่ม 2) ความเสียสละ ความมีน้ำใจไม่เห็นแก่ตัว 3) ความรับผิดชอบ รับผิดชอบต่อตัวเองและชีวิตของเพื่อนในกลุ่ม 4) ความเห็นใจกัน เห็นถึงความเดือดร้อนของเพื่อนในกลุ่ม 5) ความวางใจกัน วางใจกิจกรรมของเพื่อนทุกคนในกลุ่มและทำให้เพื่อนวางใจในตัวเรา จากกรอบของคุณธรรมทั้ง 5 ด้านนี้ ก่อให้เกิดความเห็นอกเห็นใจกันต้องการที่จะช่วยเหลือให้พ้นจากความยากลำบากของสมาชิก รวมถึงสมาชิกแต่ละคนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อ

สังคม ส่งผลให้เมื่อมีการกู้ยืมเงินสมาชิกก็จะมี ความเชื่อสัตย์และนำเงินมาส่งคืน ทำให้สหกรณ์มีความมั่นคง รวมถึงตัวผู้บริหารที่มีความโปร่งใสในการบริหารงานทำให้สมาชิกมีความวางใจที่จะนำเงินมาร่วมฝาก และชักชวนคนรู้จักให้มาร่วมเป็นสมาชิก จากคุณธรรมดังกล่าวจึงเป็นปัจจัยที่มีผลสำคัญทำให้สหกรณ์เครดิตยูเนียนมีความมั่นคงและขยายกิจการให้เติบโตมากขึ้น

2. การบริหารงาน

1. คณะกรรมการ

ในการบริหารงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีคณะกรรมการบริหารที่มาจาก การแต่งตั้งหรือเลือกตั้ง ที่มาจากที่ประชุมใหญ่ ซึ่งการลงคะแนนดังกล่าวสามารถที่จะเปิดเผยหรือลงเป็นคะแนนลับได้ คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่ต่างๆ ได้แก่ ประธาน เลขานุการ เภรียญิก และกรรมการ เป็นต้นโดยผู้ที่จะสามารถสมัครเป็น คณะกรรมการได้จะต้องมีข้อห้ามต่างๆ เช่น จะต้องไม่เคยได้รับโทษจำคุก ไม่เคยถูกไล่ออกหรือไล่ออก หรือ ขาดการชำระเงินกู้ เป็นต้น ดังนั้น คณะกรรมการที่จะบริหารงานจึงมีคุณสมบัติและเป็นที่ยอมรับของสมาชิก จึงจะได้รับการยอมรับให้ดำรงตำแหน่งในสหกรณ์

ในการเลือกตั้งคณะกรรมการนั้นจะประกอบด้วย จะต้อง มีคณะกรรมการ ที่ประกอบด้วย ประธาน และกรรมการอีกไม่เกิน 15 คน มาเป็นทีมในการบริหารงาน โดยมีอำนาจหน้าที่ได้แก่

1) ประธานกรรมการ

1.1) เป็นประธานในที่ประชุมใหญ่และที่ประชุมคณะกรรมการ

1.2) ลงลายมือชื่อในเอกสารต่างๆ แทนสหกรณ์ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์เครดิต ยูเนียน

1.3) ดูแลควบคุมการดำเนินงานทั่วไปของสหกรณ์ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ในการดำเนินการประธานกรรมการจะลาออกได้เพราะมีเหตุดังนี้ 1) ออกตามวาระ 2) ลาออกโดย แสดงความจำนงเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการดำเนินการ 3) ขาดจากสมาชิกภาพ 4) เข้าเป็นลูกจ้างประจำ สหกรณ์ 5) ตกเป็นผู้ผิดนัดส่งเงินงวดชำระหนี้ 6) ที่ประชุมใหญ่ลงมติถอดถอนทั้งคณะหรือรายตัว 7) นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้ออกทั้งคณะหรือรายตัว

2) คณะกรรมการดำเนินการมีหน้าที่ ได้แก่

2.1) รับทราบเรื่องการรับสมาชิกและสมาชิกจากสหกรณ์และวินิจฉัยข้ออุทธรณ์ของผู้สมัครซึ่ง มิได้รับเลือกเข้าเป็นสมาชิกตลอดจนดูแลให้สมาชิกปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ และมติของสหกรณ์

2.2) พิจารณาดำเนินการในเรื่องการกู้ยืมเงิน การฝากเงิน หรือลงทุนของสหกรณ์

2.3) พิจารณาให้เงินกู้สามัญแก่สมาชิกซึ่งดำรงกรรมการดำเนินการและเงินกู้พิเศษแก่สมาชิก

2.4) กำหนดการประชุมใหญ่และเสนอของบดูลกับรายงานประจำปีแสดงผล การดำเนินงานของ สหกรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่

- 2.5) จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีให้เป็นไปตามข้อบังคับที่ประชุมใหญ่พิจารณา
- 2.6) พิจารณาตั้งหรือถอดถอนกรรมการอำนวยการ กรรมการเงินกู้และกรรมการศึกษา
- 2.7) พิจารณาตั้งหรือจ้างผู้จัดการและดำเนินการอื่นๆ เกี่ยวกับผู้จัดการสหกรณ์
- 2.8) กำหนดระเบียบต่างๆของสหกรณ์
- 2.9) พิจารณาและปฏิบัติตามคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์หรือนายทะเบียน
- 2.10) พิจารณาให้ความเที่ยงธรรมแก่บรรดาสมาชิกและพนักงานของสหกรณ์หรือพนักงานของสหกรณ์ตลอดจนสอดส่องดูแลทั่วไปเพื่อกิจการของสหกรณ์ดำเนินไปด้วยดี
 - 2.11) พิจารณารายงานหรือความเห็นชอบของคณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการเงินกู้ คณะกรรมการการศึกษา คณะผู้ตรวจสอบกิจการ หรือความเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับสหกรณ์
 - 2.12) พ้อง ต่อสู้หรือดำเนินคดีเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ หรือประนีประนอมยอมความหรือมอบข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการพิจารณา
 - 2.13) ทำนิติกรรมต่างๆ แทนสหกรณ์
 - 2.14) เสนอแผนงานหรืองบประมาณรายจ่ายประจำปีของสหกรณ์เพื่อที่ประชุมใหญ่สามัญพิจารณาอนุมัติ
- 3) คณะกรรมการอำนวยการ มีจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน และไม่เกิน 7 คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เภรัญญิก และเลขานุการ ในการบริหารงานมีอำนาจหน้าที่ต่างๆ ได้แก่
 - 3.1) ดำเนินการในเรื่องการรับสมาชิก ตลอดจนการดูแลให้สมาชิกปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบและมติของสหกรณ์
 - 3.2) จัดให้มีบรรดาทะเบียน สมุดบัญชี เอกสารต่างๆ และบรรดาอุปกรณ์ในการดำเนินงานของสหกรณ์
 - 3.3) ควบคุมในเรื่องการรับเงิน การจ่ายเงิน การฝากเงินหรือการเก็บรักษาเงินให้เป็นไปตามข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์
 - 3.4) ควบคุมการจัดทำบัญชีและทะเบียนต่างๆ ของสหกรณ์ให้ถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน
 - 3.5) ควบคุมดูแลรักษาเอกสารต่างๆ ตลอดจนทรัพย์สินของสหกรณ์ให้อยู่ในสภาพอันดีและปลอดภัย
 - 3.6) รับคำขอเงินกู้ทุกประเภทและตรวจสอบบันทึกความเห็นส่งให้คณะกรรมการเงินกู้หรือผู้ที่เกี่ยวข้องพิจารณา
 - 3.7) มีอำนาจจ้างเลื่อนตำแหน่งเงินเดือน สอบสวน หรือลงโทษทางวินัย หรือเลิกจ้างพนักงานสหกรณ์ให้เป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการดำเนินการ
 - 3.8) จัดทำรายงานกิจการของสหกรณ์เป็นประจำทุกเดือนส่งให้ชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย
 - 3.9) จัดทำรายการละเอียดเงินค่าหุ้นและเงินกู้ให้สมาชิกคงเหลือเป็นรายบุคคลทุกกระยะ 6 เดือน

3.10) เสนอแนะคณะกรรมการดำเนินการในการกำหนดหรือแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบต่างๆ ของ สหกรณ์

3.11) เสนอแนะคณะกรรมการดำเนินการในการกำหนดการประชุมใหญ่

3.12) จัดทำงบดุลและรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์เสนอ คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

3.13) พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ เสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการ พิจารณาเสนอแนะให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณา

3.14) จัดทำประมาณการรายได้รายจ่ายประจำปีของสหกรณ์เสนอคณะกรรมการดำเนินการ พิจารณาเสนอที่ประชุมใหญ่สามัญพิจารณาอนุมัติ

3.15) ทำนิติกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ตามที่อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ อำนาจการเฉพาะที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกต้องเป็นไปตามมติของคณะกรรมการดำเนินการ

4) คณะกรรมการเงินกู้ ประกอบด้วย อย่างน้อย 3 คน และไม่เกิน 5 คน เป็นคณะกรรมการเงินกู้ โดยให้มีตำแหน่งประธานกรรมการคนหนึ่ง และเลขานุการคนหนึ่ง นอกนั้นเป็นกรรมการ คณะกรรมการเงินกู้ มีอำนาจหน้าที่ ได้แก่

4.1) ตรวจสอบการให้เงินกู้ของสมาชิกให้เป็นไปตามความมุ่งหมายที่ให้เงินกู้ขึ้น

4.2) ตรวจสอบควบคุมให้เงินกู้มีหลักประกันตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์

4.3) ดูแลการชำระหนี้ของสมาชิกผู้กู้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในสัญญา

4.4) สอบสวนเบื้องต้นให้ได้ข้อเท็จจริงในกรณีผู้กู้ขอผ่อนเวลาการส่งเงินงวดชำระหนี้เงินกู้หรือผิดนัดการส่งเงินงวดชำระหนี้เพื่อเสนอความเห็นให้คณะกรรมการดำเนินการพิจารณา ผ่อนผัน หรือเรียกคืนเงินกู้ หรือสอบสวนลงโทษให้สมาชิกออกจากสหกรณ์

5) คณะกรรมการศึกษา ประกอบด้วยอย่างน้อย 3 คน และไม่เกิน 5 คน เป็นคณะกรรมการศึกษา โดยให้มีตำแหน่งเป็นประธานคนหนึ่ง และเลขานุการคนหนึ่ง นอกนั้นเป็นกรรมการ คณะกรรมการศึกษา โดยมีอำนาจหน้าที่ ได้แก่

5.1) ให้การศึกษาอบรมสมาชิกและผู้สนใจให้ทราบถึงเจตนารมณ์หลักวิธีการและการ บริหารงานของสหกรณ์

5.2) ประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกและบุคคลภายนอกได้ทราบถึงผลงานของสหกรณ์ที่ได้ให้แก่ชุมชน

5.3) ดำเนินการในการหาผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกและเยี่ยมเยียนสมาชิก

5.4) ให้ศึกษาอบรมแก่สมาชิกถึงวิธีการออมทรัพย์และการใช้จ่ายเงินอย่างรอบคอบตลอดจน วิชาการต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ

5.5) ศึกษาและติดตามข่าวคราวความเคลื่อนไหวการดำเนินงานของสหกรณ์อื่น

6) คณะกรรมการผู้ตรวจสอบกิจการ มีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน แต่ไม่เกิน 5 คน โดยให้มีประธาน หนึ่งคน และเลขานุการหนึ่งคน นอกนั้นเป็นกรรมการ คณะกรรมการผู้ตรวจสอบกิจการ มีอำนาจหน้าที่ ได้แก่

- 6.1) ตรวจสอบเอกสาร สรรพสมุด บัญชี ทะเบียน การเงิน ทรัพย์สิน ของสหกรณ์
- 6.2) ตรวจสอบหลักฐานการให้กู้เงิน และหลักประกันเงินกู้
- 6.3) ตรวจสอบการตั้งหรือจ้างพนักงานของสหกรณ์
- 6.4) ตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน และการใช้จ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายของสหกรณ์
- 6.5) ตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ มติ และคำสั่งของสหกรณ์หรือกิจการอื่นๆ

ตามที่เห็นสมควร

โดยคณะกรรมการจะมีคุณสมบัติได้แก่ 1) ศรัทธาในเครดิตยูเนียน สะสมและกู้ยืมจากเครดิตยูเนียน และต้องปฏิบัติตามข้อบังคับหรือระเบียบของกลุ่มโดยเคร่งครัด 2) ศรัทธาในขบวนการเครดิตยูเนียน ปรารถนาที่จะทำงานร่วมกับกลุ่มสหกรณ์เครดิตยูเนียนอื่นๆ โดยผ่านทางชุมนุม สหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย 3) เต็มใจสละเวลาที่จำเป็นเพื่อเตรียมการและเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการทุกครั้ง 4) มีคุณสมบัติที่เหมาะสมในการตัดสินใจเรื่องที่เป็นประโยชน์ของส่วนรวม 5) ไม่หวังหรือรับความช่วยเหลือเป็นส่วนตัว 6) เป็นกลางในการพิจารณาต่างๆ 7) พยายามเข้าใจถึงสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สังคม ในท้องถิ่นที่สหกรณ์เครดิตยูเนียนดำเนินการอยู่ 8) เต็มใจที่จะรับหรือปรับเปลี่ยนแปลงรับฟังความคิดเห็นใหม่ๆ ที่จะช่วยให้เครดิตยูเนียนประสบความสำเร็จ 9) แสวงหาวิธีปรับปรุงตัวเองอย่างสม่ำเสมอ

จากกรอบคุณสมบัติของคณะกรรมการรวมถึงอำนาจหน้าที่ที่คณะกรรมการได้ยึดถือปฏิบัติจึงส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการภายในสหกรณ์ที่มีการพัฒนาขยายกิจการให้เติบโตและมั่นคงและสร้างความเชื่อถือแก่สมาชิก ซึ่งคณะกรรมการมีความรู้ ความสามารถ มีการปฏิบัติตามหน้าที่และเข้าใจถึง อุดมการณ์ของสหกรณ์เครดิตยูเนียน จึงส่งผลให้เกิดความเข้าใจในงานและสามารถปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ผลดังกล่าวจึงมีความสอดคล้องกับงานการศึกษาของสันติ โชติมิตร (2547:91) ได้ศึกษาเรื่องการวิจัยตรวจสอบแผนยุทธศาสตร์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียน วัดนาพรม จำกัด จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ความสามารถของคณะกรรมการดำเนินการเมื่อมีแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี ที่เกิดจากความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการสหกรณ์ที่ดีของผู้ปฏิบัติและเป็นไปตาม อุดมการณ์ หลักการ และวิธีการของสหกรณ์

2. การบริหารงาน

2.1 โครงสร้าง ในการบริหารงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนจะประกอบไปด้วย 3 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นฝ่ายนโยบายที่จะมาจากคณะกรรมการที่มาจาก การเลือกตั้ง และฝ่ายปฏิบัติการที่มาจาก การจ้างเป็นพนักงานของสหกรณ์และสมาชิก โดยจะมีผู้จัดการที่จะเป็นผู้บริหารงานของสหกรณ์ โดยการรับนโยบายต่างๆ ที่มาจากคณะกรรมการที่มาจาก การแต่งตั้งหรือเลือกตั้ง การบริหารงานอำนาจการบริหารงานสูงสุดจะอยู่ที่สมาชิกโดยผ่านที่ประชุมใหญ่ โดยการใช้อำนาจผ่านผู้แทนของตนเข้ามาบริหารสหกรณ์ด้วยวิธีการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ โดยคณะกรรมการดำเนินการซึ่งจะมีอำนาจในการดำเนินงานต่างๆ ได้แก่ 1) อำนาจในการทำนิติกรรมต่างๆ เช่น นิติกรรมเกี่ยวกับสัญญาจ้างงาน โดยประธานกรรมการ รองประธาน เลขานุการ เภรัณญิก ผู้จัดการ

เป็นผู้ลงนามแทนสหกรณ์ 2) จัดจ้างหรือตั้งบุคคลขึ้นเป็นผู้จัดการเนื่องจากคณะกรรมการดำเนินการมีขีดจำกัดเกี่ยวกับเวลา การประกอบอาชีพ และไม่ใช้ผู้บริหารมืออาชีพดังนั้นจึงจำเป็นต้องจ้างผู้จัดการเข้ามาทำงานตามนโยบายของคณะกรรมการ โดยการจ้างคณะกรรมการไม่ต้องขออนุมัติที่ประชุมสมาชิก แต่อาจจะแจ้งให้ทราบได้ 3) แต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อย คือคณะกรรมการอำนวยการ ศึกษา และเงินกู้เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปด้วยความคล่องตัว การแต่งตั้งไม่ต้องขออนุมัติที่ประชุมสมาชิกเช่นกัน แต่แจ้งให้ทราบในที่ประชุม 4) คณะกรรมการดำเนินการอาจมีอำนาจในการกำหนดระเบียบขึ้นใช้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ในการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิต ยูเนียนจะอยู่ในการควบคุมของคณะกรรมการดำเนินการภายใต้ข้อบังคับและตามมติของที่ประชุมใหญ่

2.2 สถานที่ตั้ง การดำเนินงานของสหกรณ์ทุกที่จะมีที่ตั้งของสหกรณ์ที่ชัดเจนมีสถานที่ดำเนินการที่ ให้สมาชิกเข้ามาติดต่อกับทางสหกรณ์ มีการจัดสถานที่ที่อำนวยความสะดวกให้สมาชิก รวมถึงสถานที่ตั้งมีความมั่นคง มีชัดเจนไม่มีการเคลื่อนย้าย สร้างความมั่นใจให้กับสมาชิกได้เป็นอย่างดี การติดต่อเดินทางสามารถเดินทางติดต่อได้สะดวก อยู่ในแหล่งชุมชน และมีป้ายบอกสถานที่ชัดเจน

2.3 การบริหารการเงิน ในการบริหารการเงินจะมีฝ่ายบริหารการเงินที่เข้ามาดูแลในเรื่องการเงิน ตั้งแต่ การรับฝากถอน การติดตามหนี้สิน การจัดรายงานการเงิน เช่น บัญชีงบดุล บัญชีกำไร ขาดทุน บัญชีรายการใช้จ่ายต่างๆ ที่สหกรณ์จะต้องจ่าย โดยในการจัดทำบัญชีจะได้รับการตรวจสอบจากฝ่ายตรวจสอบสหกรณ์ที่จะเข้ามาตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ปีละ สองครั้ง

2.4 บริการเงินกู้และสวัสดิการ ในการบริหารงานสหกรณ์ได้จัดสวัสดิการต่างๆ เพื่อเป็นการช่วยเหลือสมาชิก ซึ่งประกอบไปด้วย บริการเงินกู้ ได้แก่ เงินกู้ฉุกเฉิน เงินกู้สามัญ เงินกู้พิเศษ เงินกู้โครงการ และมีจัดเงินกู้สวัสดิการ เช่น โครงการรถจักรยานยนต์ โครงการอุปกรณ์การเกษตร โครงการส่งเสริมการค้า และขยายกิจการต่างๆ โครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โครงการปลดปล่อยหนี้สิน โครงการเพื่อการศึกษา บุตร โครงการเพื่อซื้อปุ๋ยและยา

2.5 การบริหารสินเชื่อ ในการบริหารสินเชื่อมีการบริหารโดยจัดตั้งกรรมการบริหารสินเชื่อให้กับสมาชิกสามารถใช้บริการเงินกู้เพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมต่างๆ ได้ตามที่สหกรณ์แต่ละแห่งได้กำหนดไว้ ซึ่งในการปล่อยกู้แต่ละครั้งจะพิจารณาถึงคุณสมบัติของผู้ที่จะกู้ เช่น มีหนี้สินที่ค้างชำระอยู่หรือไม่ หากมีจะพิจารณาถึงยอดหนี้ที่ผู้กู้ค้างชำระในจำนวนเงินที่สามารถกู้ต่อได้หรือไม่ สหกรณ์เครดิตยูเนียนจะให้สินเชื่อกับลูกค้าชั้นดี หมายถึงลูกค้าที่มีการติดต่อส่งเงินกู้กับสหกรณ์ประจำอย่างต่อเนื่อง สมาชิกเหล่านี้ก็จะได้รับการพิจารณาเงินกู้ นอกจากนี้ในบางกรณีมีลูกค้าที่ขาดส่งการชำระเงิน ทางสหกรณ์ก็จะมีการให้โอกาสกับสมาชิกโดยใช้วิธีการต่างๆ ตั้งแต่ เบาไปจนถึงหนักสุดคือการใช้กฎหมายบังคับ เริ่มจากให้สมาชิกที่รู้จักกันเป็นอย่างดีช่วยไปเตือนสมาชิกที่ค้างชำระให้นำเงินมาชำระคืน พบว่าบางรายก็จะมี การติดต่อและนำเงินมาคืน เนื่องจากสหกรณ์เครดิตยูเนียนแต่ละแห่งตั้งในชุมชนซึ่งสมาชิกรู้จักกันเป็นอย่างดีก็จะมี การช่วยเหลือตรวจสอบ แต่บางรายก็ไม่มีการติดต่อกลับมา ทางสหกรณ์จะมีหนังสือเชิญไปเพื่อแจ้งให้กับลูกค้านี้ทราบว่าต้องมีการชำระเงิน และถ้ายัง

ไม่สนใจติดต่อกลับมาอีก ทางสหกรณ์เครดิตยูเนียน ก็จะมีใช้กฎหมายในการชำระหนี้ เพื่อยึดสินทรัพย์เหล่านั้น มาในขั้นของการใช้กฎหมายทางกรรมการสหกรณ์จะให้เวลากับลูกหนี้ ปัญหาของการค้างชำระหนี้เกิดจากผู้กู้ กู้เงินไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ เช่น กู้เงินไปเพื่อซื้อเครื่องจักรเพื่อการเกษตรแต่สภาพเป็นหญิงพบว่า มีการนำเงิน ไปใช้ในการซื้อของในชีวิตประจำวัน เช่น รถจักรยานยนต์ เป็นต้น ซึ่งการกู้ผิดวัตถุประสงค์ก็จะสร้างปัญหา ให้กับผู้ที่ไม่สามารถส่งเงินได้ ในบางกรณีสมาชิกมีแรงจูงใจสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์เพื่อจะได้กู้เงิน โดยไม่ได้หวังผลในการออม เหล่านี้ก็เป็นแรงจูงใจต่อผู้กู้ ในบางกรณีจะพบว่า ผู้กู้กู้เงินไปเพื่อดำเนินธุรกิจ และพบว่า ธุรกิจดังกล่าวประสบปัญหา เช่น ผู้กู้อำนาจธุรกิจปั้มน้ำมันและปรากฏว่า ผู้กู้ดำเนินธุรกิจขาดทุนทางสหกรณ์จึง ดำเนินคดียึดปั้มน้ำมันมาเป็นสถานที่ดำเนินงานของสหกรณ์ เป็นต้น

2.5 การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ในการบริหารทรัพยากรมนุษย์มีการดำเนินการตั้งแต่การสรรหา คัดเลือกพนักงานที่จะเข้ามาทำงานในสหกรณ์ โดยมีการกำหนดคุณสมบัติของพนักงานตามลักษณะของงาน โดยจะเลือกบุคคลที่มีความรู้มีความสามารถโดยการสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์จากหน่วยงานก่อนที่จะ เลือกเข้ามาทำงาน นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาบุคลากรโดยการจัดฝึกอบรมต่างๆ หรือส่งพนักงานเข้ารับการ อบรมตามสถานที่ต่างๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพให้มากขึ้น รวมถึงจัดศึกษาดูงานให้แก่พนักงานและสมาชิกเพื่อ เป็นการเปิดประสบการณ์

จากการบริหารงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนมีการบริหารงานตามหลักการของเครดิต ยูเนียน ได้แก่ 1) หลักแห่งประชาธิปไตย 1.1) ความสมัครใจและการเปิดรับสมาชิกโดยไม่จำกัดจำนวนโดยการเปิดรับ สำหรับทุกคนในวงศ์สัมพันธ์ที่เห็นคุณประโยชน์และประสงค์เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในสหกรณ์เครดิตยู เนียน 1.2) การควบคุมโดยระบบประชาธิปไตย สมาชิกมีสิทธิมีเสียงเสมอกัน โดยไม่คำนึงถึงจำนวนเงินค่าหุ้น หรือธุรกิจอื่นที่มีอยู่กับสหกรณ์เครดิตยูเนียน การออกเสียงกับสหกรณ์ภายใต้ขอบเขตข้อกำหนดกฎหมาย สหกรณ์เครดิตยูเนียน 2) หลักแห่งการบริการสมาชิก 2.1) การบริการสมาชิก จัดบริการต่างๆ เพื่อพัฒนา คุณภาพชีวิตของสมาชิกทั้งในด้านสังคมและเศรษฐกิจ 2.2) การแบ่งปันประโยชน์แก่สมาชิก โดยการจ่าย ดอกเบี้ยเงินฝากและเงินปันผลในอัตราที่เป็นธรรมเพื่อส่งเสริมการประหยัดที่จะส่งผลให้สามารถจัดบริการ เงินกู้และบริการอื่นแก่สมาชิกได้ 2.3) การสร้างเสถียรภาพทางการเงิน ส่งเสริมการสร้างความมั่นคงทางการเงินสร้างทุนสำรองและจัดให้มีการควบคุมภายในเพื่อให้การบริการสมาชิกเป็นบริการที่มั่นคงถาวรสืบไป 3) หลักแห่งการบริการสังคม 3.1) การให้การศึกษาอย่างต่อเนื่อง มุ่งให้ความรู้ในเรื่องของเศรษฐกิจสังคมและ ประชาธิปไตยและการช่วยเหลือตนเองแก่สมาชิกคณะกรรมการและพนักงานรวมทั้งชุมชนโดยการส่งเสริมการ ประหยัดรู้จักใช้สินเชื่ออย่างชาญฉลาด 3.2) การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ ให้ความสำคัญกับทุกคนที่เข้ามามี ส่วนร่วม

3. สมาชิก

ผู้ที่สนใจเป็นสมาชิกจะต้องอยู่เขตวงสัมพันธ์เดียวกันกับสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่ตั้งอยู่ ซึ่งการเข้ามา ของสมาชิกสามารถเข้ามาด้วยความสมัครใจ จากการที่ฟังการบอกเล่าปากต่อปากจากคนที่เคยเป็นสมาชิกมา

ก่อนถึงสวัสดิการต่างๆ ที่สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนได้จัดสรรผลประโยชน์ให้แก่สมาชิก เช่น สวัสดิการงานศพ สวัสดิการซื้อรถจักรยานยนต์ เป็นต้น ซึ่งสวัสดิการต่างๆ สามารถช่วยสมาชิกให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สามารถมีเงินทุนมาใช้ในการดำเนินชีวิตโดยไม่ต้องกู้ยืมสถาบันการเงินพาณิชย์แหล่งอื่นๆ ที่อยู่นอกชุมชน

ในการที่จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกนั้นสมาชิกจะต้องมีคุณสมบัติต่างๆ ที่สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนได้กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์ เช่นผู้ที่สนใจจะสมัครเป็นสมาชิกของวัดยางเขาย้อยจะต้องเป็นบุคคลที่บรรลุนิติภาวะ เป็นบุคคลที่อยู่ในเขตหรือพื้นที่ของสหกรณ์ มีรายได้ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นต้น

หน้าที่ของสมาชิก สมาชิกที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนจะต้องปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ เช่น จะต้องเข้าร่วมประชุมตามที่สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนได้จัดประชุมเพื่อเป็นการจัดประชุมใหญ่ในแต่ละปี เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานต่างๆ ให้แก่สมาชิกทราบ นอกจากนี้บุคคลจะขาดการจากเป็นสมาชิกเมื่อมีลักษณะต่างๆ เช่น เสียชีวิต เป็นบุคคลไร้ความสามารถ ต้องคำพิพากษาให้ล้มละลาย ลาออกจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์

การที่สมาชิกให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เนื่องมาจาก สมาชิกมีความคิดเห็นต่อการสหกรณ์ ได้แก่ 1) ในด้านการบุคลากร สมาชิกพึงพอใจต่อการทำงานของคณะกรรมการที่มีความเหมาะสม และรอบคอบ มีความสามารถในการสอบสวนเบื้องต้นให้ได้ข้อเท็จจริงกรณี ผิดชำระหนี้ เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการให้บริการ 2) ด้านการบริการ สมาชิกมีความคิดเห็นถึงการบริการของสหกรณ์สามารถแข่งขันกับสถาบันการเงินได้ 3) ด้านสวัสดิการมีความพึงพอใจต่อสวัสดิการช่วยเหลือค่าศพและค่ารักษาพยาบาล

4. ปัญหา

1. ปัญหาในการติดตามหนี้ สมาชิกบางรายขาดการส่งเงินกู้ จึงต้องมีการติดตามโดยใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวไปจนถึงใช้คำสั่งศาลเพื่อบังคับให้สมาชิกจ่ายเงินกู้
2. สมาชิกบางรายสมัครเป็นสมาชิกสองสหกรณ์ขึ้นไป จึงส่งผลให้มีการกู้เงินหมุนเวียนระหว่างสหกรณ์

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาครั้งนี้สามารถตอบวัตถุประสงค์ในการศึกษาได้ดังนี้ 1) ในการบริหารจัดการของคณะกรรมการของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนนั้นมีการบริหารจัดการ โดย 1.1) คณะกรรมการมาจากการเลือกตั้งโดยประธานกรรมการมาจากการเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่โดยมาจากการเลือกตั้งแบบเปิดเผยหรือแบบลับขึ้นขึ้นอยู่กับที่ประชุมจะลงมติในการเลือกตั้ง 1.2) คณะกรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งเพื่อให้มีการสับเปลี่ยนหมุนเวียน 1.3) คณะกรรมการจะต้องมีคุณสมบัติและการปฏิบัติตามที่กฎของสหกรณ์ 1.4) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานนอกจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบนั้นคือ คณะกรรมการจะต้องมีความเสียสละ มีความซื่อสัตย์และความโปร่งใสในการปฏิบัติงานจึงจะได้รับการเชื่อถือและไว้วางใจจากสมาชิก 1.5)

คณะกรรมการมีความรู้ความสามารถจะมีผลอย่างสำคัญต่อการบริหารจัดการสหกรณ์และการพัฒนาบุคลากรของสหกรณ์จะเป็นการเพิ่มศักยภาพของสหกรณ์ เนื่องจากการเพิ่มเติมความรู้ ความสามารถ ทักษะคติต่างๆ ให้กว้างมากขึ้น จากการศึกษาอบรม การศึกษางานเป็นต้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของชลดา มุขโต (2550:บทคัดย่อ) สหกรณ์มีโอกาสจากภายนอกที่สำคัญด้านนโยบายรัฐบาลที่เพิ่มทางเลือกในการลงทุนให้แก่สหกรณ์และมีจุดแข็งจากภายในองค์กรที่เกิดจากสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการและฝ่ายบริหารที่มีความรู้ความสามารถและมีความเข้าใจในหลักสหกรณ์เป็นอย่างดี พบว่า จุดแข็งคือกลยุทธ์สันติ โขติมิตร (2547:91) ได้ศึกษาเรื่องการวิจัยตรวจสอบแผนยุทธศาสตร์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสหกรณ์เครดิตยูเนียนวัดนาพรหม จำกัด จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ความสามารถของคณะกรรมการดำเนินการเมื่อมีแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดี ที่เกิดจากความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการสหกรณ์ที่ดีของผู้ปฏิบัติและเป็นไปตาม อุดมการณ์ หลักการ และวิธีการของสหกรณ์และสอดคล้องกับผลการศึกษาของเชิดชัย ธุระแพง (2547) ที่ได้ศึกษาได้ศึกษาเจตคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์เครดิตยูเนียนตำบลวังตะโก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี พบว่า คณะกรรมการมีความสามารถในการสอบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงกรณีที่สมาชิกผิด การชำระหนี้ สมาชิกจึงเกิดความเชื่อใจ นอกจากนี้การที่เชื่อมั่นในความสามารถของคณะกรรมการ ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานอย่างยุติธรรมและสุจริต และมีความเป็นกันเองกับสมาชิก จึงเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งกับสหกรณ์อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. สหกรณ์บางแห่งควรขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ในเรื่องสารสนเทศที่จะช่วยประชาสัมพันธ์ให้กับสมาชิกทราบ เช่น เว็บไซต์ เป็นต้น
2. สหกรณ์บางแห่งขาดระบบการเก็บรักษาเอกสารที่เป็นระบบ

